

K. M. A.

(Kvindelige Missions Arbeidere)

Kvartalshilsen

Nr. 2
April 1919

Bladet utkommer 4 gange aarlig og koster 1 krone for aaret.
Kan bestilles paa alle postanstalter og i eksped., Keysersgt. 13.

12. aarg.

Jesus bærer!

Mel. af Kalhauge: Jesus Kristus, Frelsermand.

Jesus bærer — Han, som een Gang
alle Verdens Synder bar,
bærer nu hver bange Synder
som til Korset vendt sig har,
lagt sin hele Synd paa Ham,
Syndebæreren, Guds lam!

Jesus bærer — Han er Klippen
midt i Verdenshavets Brus!
Salig hver den Sjæl som bygger
paa dens faste Grund sit Hus!
Falder Uvejrstormen paa,
klippefast skal Huset staa!

Jesus bærer hver en Byrde,
du til Ham vil helt betro!
Slip den ganske — før dog fanger
Sjælen aldrig Fred og Ro!
Ak, hvor slider denne Slægt
under tunge Byrders Vægt!

Jesus bærer over Smerten
her i Lidelsernes Land!
Lad saa Helveds Aander rase
nok saa vildt med Mord og Brand!
Om det mer end Livet gjaldt,
Jesus bærer gennem Alt!

Jesus bærer — o, hvor saligt,
naar man ikke selv kan gaa,
da at hvile trygt som Lammet
i Hans Favn og undres paa,
at Hans Magt og Kærlighed
altid bedste Udvej ved!

Jesus bærer gennem Døden
ind i Livets lyse Land!
Naar du paa dit sidste Leje
Haand og Fod ej røre kan,
kysser Han din blege Kind,
bærer dig i Himlen ind.

A. L.

Fra «Kirkeklokken».

Fra Armenien.

«Til vore venner!»

Artikkel efter «Sonnenaufgang» av direktør Schuchardt i Frankfurt.

«Efter at censuren nu, paa grund av de omveltninger, der har fundet sted i det indre av vort land*), er ophævet, anser vi det for vor pligt, likesom vi ogsaa mener, det er paa tide at si vore venner litt om de sidste aars tildragelser i Armenien. I septemberheftet nr. 12, 1915, 17. aargang, og nr. 1, oktbr. 1915, 18. aarg., var det endnu fra censurens side blit os tillatt — om end i forkortet form — at berette en smule om de daværende forhold, men fra det øieblik av blev enhver meddelelse til vore venner og læsere forbudt os av censuren. Vi hadde da intet andet valg end at bøie os for den tvang, forholdene paala os, da den eneste mulighed for at bringe offentlige meddelelser kun kunde ske ad en vei, som vi av samvittighetsgrunde ikke turde betræde.

Av de stadige, korte nødskrik derover fra, som nu og da kom frem i «Sonnenaufgang», forstod vore venner dog, at det gjaldt om at forbli tro og standhaftig i vort arbeide, saa meget mere som nødstilstanden i Armenien hadde naadd et omfang, som man end ikke i tidligere tider hadde kunnet ane.»

(Efter at ha omtalt kristenforfølgelserne i Sicilien og Adana - myrderierne, ved hvilke 25 à 30 000 mennesker mistet livet, gjør hr. Schuchardt opmerksom paa, at armenierne dog, trods alt, utviste den største loyalitet som tyrkiske statsborgere, men at de gang paa gang forgjæves søkte at faa *det bindende løfte, der var git dem i statsordningen av 1908 om likeberettigelse med tyrkerne*, gjennomført.)

«Det var saaledes en fastslaaet kjendsgjærning, som var bekræftet av den tidligere krigsminister. *Mahmud Schefket Pascha*, at de armeniske soldater i balkankrigen hadde kjæmpet tappert side om side med deres tyrki-

ske vaabenbrødre, og krigsministeren hadde uttrykkelig uttalt sig anerkjennende om deres forhold under krigen. Da man kort efter verdenskrigens utbrud 1914, i oktober drog Tyrkiet med ind i denne paa Centralmagternes side, har armenierne likeledes villig fulgt kaldet til at møte under fanerne. Om dette kald just ikke blev fulgt med *begeistring*, hvilken kjender av forholdene derover vilde kunne bebreide dem dette?

Mahmud Schefket Paschas efterfølger i krigsministeriet, *Enver Pascha*, har likeledes uttalt sig rosende om armenierne som soldater. Tiltrods herfor skred man vaaren 1915 til avvæbning av de armeniske soldater. Denne forholdsregel vakte naturligvis den største bestyrtelse iblandt folket, ti man visste, at det nu vergeløst var overgit til tyrkernes forgodtbefindende. Den ydre anledning til avvæbningen skulde være revolution blandt det armeniske folk i Øst-Anatolien i egnen omkring *Wan*, og ængstelsen for oprør i Nord-Syrien. Hvorvidt der her foreligger et skin av ret, vil det være en senere og roligere tid forbeholdt at klargjøre. Selv om ogsaa ved denne front av den tyrkiske hær flere kristne armeniske soldater er gaat over til russerne, saa er det en kjendsgjærning, at ved den samme front gik *tyrkerne* over til fienden i tusenvis, hovedsagelig av den grund, at soldaternes forpleining var under al kritik ussel. Medens man herhjemme i de tyske blade disket op med begeistrede kundgjørelser om vore tyrkiske allierte, forutsaa de, der kjendte de virkelige forhold, allerede dengang deres fuldstændige sammenbrud. Desertation av tyrkiske soldater har under hele krigen hørt til dagsordenen, ti skjønt den muhammedanske soldats nøisomhet er blit til et ordsprog, var behandlingen av dem en saadan, at han for at undgaa hungersnøden søkte redning hos fienden.

I Guds barns krise her i Tyskland har alliancen med Tyrkiet aldrig fundet venner, og de allerfleste har sikkert med dyp smerte beklaget, at den virkelig var kommet i stand.

*) Tyskland altsaa.

Fra februar 1915 blev det bestandig tydeligere, at det armeniske folk gik den sværeste undertrykkelse og forfølgelse i møte. Ogsaa i de egne, hvor det hittil hadde været ganske rolig, og hvor der ikke forelaa nogensomhelst tvangsforholdsregler imot armenierne, skred man til utpantnings- og voldshandlinger. Det klinger næsten som ironi, at i de maaneder, hvor folket led allermest under den grusomme forfølgelse, utgik der fra det tyrkiske gesandtskap i Genf den meddelelse til hele pressen, *at den armeniske befolknings holdning var fuldstændig loyal, og at der ingen som helst grund forelaa fra den tyrkiske regjerings side til at skride til tvangsforholdsregler.* Da denne meddelelse fremkom i pressen, var allerede tusener og atter tusener faldt som offer for deres bødgers sverd eller for de sygdomme, som raste iblandt dem.

De avvæbnede soldater blev brukt til arbeide i etapperne, særlig til istandsættelse av veiene, men allermest som lastdragere i bjergegnene ved Wansjøen. Paa disse bjergveie har da mange maattet lade livet paa grund av overanstrengelse og underernæring. Fra en saadan tidligere soldat blev følgende berettet os:

«Vi var omtrent 250 à 300 mand, som efter avvæbningen blev anvendt til veianlæg. Vi merket dag efter dag mere og mere, at vi ganske var utlevert til de tyrkiske soldaters vilkaarlighet, som skulde bevogte os. Til at opholde livet gav man os det mindst mulige, men ikke desto mindre forlangte man den høieste arbeidsydelse av os, og piskeslag og geværkolber drev os stadig til paany at samle vore sidste kræfter. Efter at vort arbeide, ved hvilket allerede flere av kameraterne var døde, var fuldendt, blev vi i marschkolonner lænket sammen fire og fire, ført ned i en kløft og tvunget til at sætte os paa hug med ryggen mot hverandre. Nu blev alle de omliggende høider besatte med soldater, gendarmer og kurder, og man begyndte at skyte ned paa os. Hvilken frygtelig fortvilelse der grep os, vil De kunne tænke Dem. Blev en av de fire, som var lænket

sammen, saaret, saa var friheten til at kunne bevæge sig hemmet for de andre, likesom det var umulig for den enkelte at vikle sig ut av dette menneskeknippe. — Det lykkedes mig tilligemed en av de kamerater, sammen med hvem jeg var lænket, skjønt vi var saaret, at anstille os om døde og da om natten at flygte bort derfra. Paa veien mistet jeg min kamerat og kom selv efter nogen dages forløp fuldstændig avkræftet til mit tidligere arbeidssted, hvor det lykkedes mig at skjule mig for mine forfølgere.»

Flere lignende træk følger.

«Endnu bestandig kunde man her hjemme ikke danne sig noget klart bilde av forholdene derover. Men efterhaanden kom ad sikker vei beretninger os ihænde, av hvilke vi desværre maatte komme til den slutning, at det gik ut paa fuldstændig at utrydde det armeniske folk.

Sidst i mars 1915 grep den daværende tyrkiske regjering til den forholdsregel at forjage befolkningen fra sin hjemstavn under foregivende av at ville anwise den *andre* beboelsespladser, hvor de ikke vilde være politisk farlige for det tyrkiske rike. Enver Pascha har senere overfor en tyrk, som gjorde ham ansvarlig for tildragelserne i det asiatiske tyrki, ytret, at det var «den tyrkiske regjerings maalbevisste hensigt at aarelade det armeniske folk slik, at det procentvis i Tyrkiet vilde komme til at svare til jødernes antal i Tyskland.» Nogen menneskeligsindede høiere tyrkiske embedsmænd søkte saavidt mulig at undgaa utførelsen av denne befaling, og 29 iblandt dem negtet likefrem at række haanden til en saadan foranstaltning. De blev kort efter avsat fra sit embede, hvad der for mange av dem var ensbetydende med finansiell ruin.

Utførelsen av deportationsordren blev iverksat paa forskjellig maate. Nogen steder tillot man ikke engang forældrene at avvente barnenes hjemkomst fra skolen, og man maatte kun ta saa meget med som man selv kunde bære. — Andre steder kunde de formuende imot høi betaling leie en vogn og saaledes redde noget av sit husge-

raad; men senere blev baade vogn og eiendele fratat dem med den bemærkning, at det skulde anvendes i *militært øiemed*. En slik transport betød for gendarmerne og soldaterne, som skulde ledsage den, muligheten av at kunne berike sig og tilfredsstille sine hæsle begjær. Da mændene jo var ved fronten, rammet evakueringsordren i det væsentlige *oldinger, kvinder og barn*, og da den mandlige beskyttelse saaledes fuldstændig manglet, var disse uten barmhjertighet prisgit sine bødlers vilkaarlighet. Jo længere et saadant tog av deporterte var underveis, desto tydeligere kunde man kjende deres spor. Hvem der ikke kunde følge med blev drevet avsted med piskeslag eller truet paa livet, for saa — med opbydelse av sine sidste kræfter — kanske kort efter at synke døende sammen. At skildre alle disse sjælelige og legemlige lidelser vilde fylde flere bind av bøker, og dog vilde en menneskelig pen ikke formaa at beskrive de kvaler, som disse ulykkelige ofre for menneskelig vilkaarlighet og grusomhet maatte utstaa. Hvem kan forestille sig en slik scene, som naar moren ved gendarmernes piskeslag blev tvunget til at la sit døende barn ligge? Og hvem kan tænke sig ind i et barns navnløse jammer, som ser sin mor synke sammen i døden og saaledes er berøvet sin sidste verge? Hvem kan sætte sig ind i en mors følelser, naar hendes datter paa den raaste maate blir misbrukt like for hendes øine?

For yderligere at forhøie tørstens kvaler for disse ulykkelige, som slæppte sig frem ad de stenete, solhete veie, kom mange av deres bevogtere paa den sataniske tanke at berøve kvinderne deres hodebeklædning og ytterklær. Disse umennesker besatte dertil brøndene og truet enhver med døden, som vilde øse op vand. I den tid blev mange et offer for *vanvid*.

Ved den dag for dag vedvarende overanstrengelse og den stedse mere om sig gripende underernæring utbrøt der snart smitsomme sykdomme i disse tog av deporterte, og bortrev dem i tusenvis. Døden hadde for disse stakler

mistet sin skræk, ti hver ny dag bragte et saadant maal av lidelser, at døden av mange blev hilst som en befrier.

(Forts. i næste nr.)

Fra Bodil Bjørn.

Kjære venner!

Denne gang har jeg desværre ingen direkte etterretninger fra vore venner i Armenien at bringe eder; men igjenem en armenier, som for ca. 2 aar siden kom hit fra Armenien — sammen med 4 brødre og en svigerinde flyttet han fra ~~Syflis~~ ^{Syflis} igjennem Rusland til Norge —, hører jeg et og andet av de armeniske avjser, som han faar fra Amerika.

Nu nærmer det øieblik sig, da det armeniske spørsmal skal avgjøres. Hundre tusen armeniske soldater, som ved Kaukasusfronten har kjæmpet for sit lands og folks befrielse, fordrer som sin ret Armenien for sit folk.

I Amerika, Rusland, Kaukasien, Lilleasien og det nordlige Persien findes der endnu ca. 2 mill. armeniere, som i tilfælde av at de faar sit land tilbake, ønsker at vende tilbake, i hvert fald de fleste av dem.

Amerika, England og Frankrike har git løfte om, at armenierne skal faa de 8 provinser tilbake, som tidligere tilhørte det gamle armeniske kongerike. Disse er: Erzerum, Kars, Erivan, Urmia, Van, Bitlis, Diabekir og Kalikien, der ogsaa tillike indbefatter flere tilgrænsende distrikter, deriblandt Trapesund, Sivas, Charput, Musch og Seitun; men den endelige beslutning blir først fattet ved fredskonferensen, hvortil Armenien har ret til at sende sine representanter.

Som sine utsendinger har de valgt den bekjendte armenier Boghos Neebar pascha fra Ægypten, — som nu har boet i England — og tillike tre andre.

I 400 aar har nu armenierne levet under tyrkernes aag og været undertrykte og forfulgte, og de har lidt mere end noget andet kristent folk i verden,

Neebar

uten dog at oppgive sin kristendom. *Hvad* de har lidt, kan kun vi forstaa, som har levet iblandt dem.

Endnu vanker mange tusen enker og faderløse om uten hjelp og beskyttelse i den elendigste tilstand. De trønger mere end nogensinde vore forbønner, vor kjærlighet, hjelp og medfølelse.

La os be om, at Herren i sin store naade vil forbarme sig over dem og lede det saa, at de faar sit elskede fædreland tilbake og at der efter al denne forfærdelige trængsel maatte opprinde en lysere tid for dette lille tapre folk, som saa heltemodig har lidt for sin tro og sit land.

Der tales saa meget om Belgien og alle dets lidelser, som jo ogsaa har været store. Men hvad er de i forhold til, hvad Armenien har lidt i disse 400 aar.

Jeg maa spørre mig selv om, hvordan vort folk vilde utholdt en saadan ildprøve. Vi, som lever i evangeliets klare lys, og som i saa rigelig maal har faat erfare Herrens store godhet og trofasthet.

Efter al sandsynlighet vil armenierne faa ialfald endel av sit land tilbake, og da aapner der sig rike muligheter for en stor missionsvirksomhet. Skulde det da være Herrens vilje atter at sende mig derved, saa staar jeg rede. Kjære venner, bed om at Han vil dygtiggjøre mig og la mig gaa i de av Ham beredte gjerninger. Efes. 2, 10.

*

Frk. Elise Blædel, som i en række av aar har været Dansk K. M. A.s trofaste og interesserte kasserer og armenierkomiteens sekretær siden 1901, er gaat hjem til Gud. — Ogsaa i Norsk Armenierkomites arbeide har vi stadig nydt godt av hendes gode raad og hendes hjelp ved forsendelse av pengene til Armenien. Og flere av os som kjendte hende har et godt minde om en sjelden varmhjertet arbeider i Guds rike.

*

Armeniervennerne i Norge har vist hvor meget Armeniens nød har ligget dem paa hjerte og hvor trolig de har fulgt med i bøn og tanke i alle disse

trængselsaar; kanske nu at Guds time opprinder med svar paa de trofastes bønner. —

En varm hilsen til hver især med Esaias 43, 19, 2. Mos. 3, 7—9. fra eders søster

Bodil Bjørn,

adr. Odingsgt. 16², Krisiania.

Santalmissionen.

Utdrag av privatbreve fra frk. Anna Jensen.

Maharo 29. okt. 1918.

Det er saa underlig at sende julebreve allerede i oktober. Men jeg har hat adskillig juleglæde allerede nu, da jeg har hat slike gode bønnestunder og timer sammen med konfirmanterne.

Jeg har før fortalt om de 20 piker som nu paa søndag skal konfirmeres. Det har været slik fryd at læse med dem og forberede dem til den første nadverd; for det gaar min undervisning særlig ut paa. Jeg vil saa gjerne faa hjelpe dem til mere personlig kristenliv, faa vise frelsen i Jesus Kristus.

En aften i forrige uke kom de til mig efter lekselæsningen kl. 9. Jeg var gaat ned paa mit værelse for at læse litt og gaa tilsengs. De vilde snakke med mig. Jeg følte mig træt, men naar folk kommer med noget paa hjerte, tar jeg altid imot dem, for jeg vet, det er Herren, som vil det. Vi fik slik god stund sammen. De kom for at faa hjelp og raad, saa de kunde leve Herren mere nær. Jeg kunde kun vise dem hen til Jesus, vor dyrebare Herre og Frelser.

Her er saa sykt rundt omkring, saa det er rent trist. Masser av mennesker dør uten Gud og uten haab. En dag fandt de 5 lik i elven. Det var arbeidere, som var døde i skogen av feber eller dysenteri, tænker jeg. Kameraterne er blit bange, saa har de kastet dem ut og strøket sin vei. Det er hedenskap!

Aa, maa julens glade budskap lyde og tone sterkt i de kristne lande, saa

mænd og kvinder med varme hjerter kommer ut til mørkets og dødens land for at fortælle fred, fred! — — —

6. november.

Søndag hadde vi en aldeles deilig dag. Masser av mennesker og ca. 150 altersgjester! Alle konfirmanterne var saa søte. Der var slikt alvor over dem alle. Lørdag aften hadde vi alle en bønne-stund sammen. Derefter kom konfirmanterne alene, og vi hadde saa et ekstra bønnemøte med dem. Gud velsign dem allesammen! Maatte de nu bare gaa længere og længere frem! —

Nu staar eksamen for døren. Jeg glæder mig til at faa en liten ferie; for denne tid har været temmelig haard.

Gud velsigne saa julen og nyttaaret for dig og alle. Hils alle venner. — —

*

La os stanse op for ropet derute fra og spørre os selv om vi gjør hvad vi kan for at hedenskapet snart kan vike og Jesus faa magten over hjerterne.

Vi vil gjerne kaste ut det spørsmaal om ikke alle vi K. M. A. søstre rundt i Norges land kunde samle os om den opgave at faa 1 — en — arbeider ut til hedningerne? Det skulde ikke behøve at bli saa stort aarsbidrag paa hver, om vi alle vilde være med. La os tænke nøie over dette og tale med Gud om det.

Saa takker vi paa forhaand alle som melder sig og ber at bidragene maa sendes til frk. Nico Hessen eller K. M. A.s kontor, Keysersgt. 13.

For K. M. A.s santalkomite.

Margit Steen.

K. M. A.s arbeide i Tysfjorden.

Dets tilblivelse og vekst.

(Forts.)

Hele denne fjordarm som strækker sig næsten ned til svenskegrænsen er utelukkende bebodd av lapper, og Musken, hvor skolehuset staar, er like-som et centrum. Her er noksaa tæt

bebyggelse, og her er landfast med de nærmeste gaarde Leirelv, Gamvik og Sommerstet. De fleste bodde dengang for 10 aar siden endda i gammer. I de senere aar derimot har flere bygget sig en liten stue. Hos de fleste blev jeg mottat med venlighet. Man hadde faat litt forstaaelse av hvad jeg vilde og kom frem med ældre og nyere skader og sygdomme som skulde raades bod paa, hvad jeg desværre i de fleste tilfælder ikke kunde gjøre noget med. Da betegnelsen sykepleierske var fremmed, blev det forvekslet med lægehjælp. Man trodde jeg kunde yde samme hjælp som en læge. Efter opfordring indbød jeg dem til at samles med mig om et guds-ord i skolestuen søndag eftermiddag. Mange møtte frem, og det allerede længe før den fastsatte tid. Lapperne er et sterkt religiøst anlagt folk, som gjerne samles om Guds ord og i dette tilfælde gjaldt det jo altsaa at lære denne fremmedes kristelige standpunkt at kjende. De lægger meget stor vekt paa «den rette lære», og da de fleste av dem tilhører den læstadianske retning, ser de denne lære som den ene rette og har vanskelig for at fatte tillid til dem som har et andet syn paa «syndserkjendelsen», som for dem er hovedpunktet. Under private samtaler gjorde jeg rede for mit syn paa dette, men var bestemt paa ikke at berøre nogen av disse stridspunkter paa møtet. Vor tekst var 1. Kor. 13. Det var en meget urolig forsamling. Smaa barn lekte paa gulvet, hunder snuste omkring, og folk gik ustanselig ut og ind. Jeg har senere aldrig oplevet et saa urolig møte som dette første. Men Guds ord gir stilhet og ro inde i hjertet. Jeg mindes saa levende denne dag, da jeg efter endt møte gik en ensom tur op i høiden og nød naturens stilhet. Hvilken vidunderlig storslagen natur! Hvilke farver! Hvor Gud talte til mig gjennem al denne skabningens storhet! Menneskelig talt følte jeg mig meget ensom; men Gud var mig saa nær, og hele Hans skabning ropte til mig: «En bolig er den ældgamle

Gud, og hernede er de evige arme.» (5. Mos. 33, 27 a). Jeg var saa tryg og glad i bevisstheten om at hit hadde Herren ført mig og git mig en tjeneste for sig. Efter 14 dages ophold vendte jeg tilbake til Helland, hvor jeg paa de omliggende gaarder gjorde syke- og husbesøk og om søndagene holdt møter og søndagsskoler. Var en ukens tid inde i Tømmervik, hvor der dengang bodde mange lapper og et par norske familier.

Det var et sykt barn som trængte pleie. Allerede denne første høst fik jeg en sending nyt opsydd barneundertøi fra barneforeningen «Daggry» i Larvik, som i alle disse aar saa trofast har støttet os i arbeidet. Jeg foretok da en utdeling blandt de fattigste, som jeg søkte op i krokene efter bedste evne. Jeg var jo endda temmelig fremmed, saa jeg maatte gaa efter andres anvisninger. Ved den anledning besøkte jeg for første gang Vasja, som ligger et godt stykke indenfor Musken. Der fandt jeg megen fattigdom. Det var et vanskelig stykke for mig som var uøvet at krabbe opover den høie, bratte bakke fra sjøen og op til det litt flatere terrain, hvor de smaa gammer og en enkel liten stue laa. Syntes det gik rent paa livet løst, da sjøen laa ret under, og marken var sleip av høstregnet. Men her bor folk, og de maa op og ned til sine baater, sommer saavelsom vinter med holke og sne. Alt de skal ha, maa føres den lange vei fra handelsstedet, omkr. 5 timers roing, og bæres op denne steile bakke. For os uøvede ser det helt umulig ut. Men her er jord nok til at føde en del kreaturer, og skogen bringer litt kontanter ind. Længer indover fjorden kom jeg ikke denne høst, for nu blev jeg fuldt optat med sykepleien. Jeg korresponderte med mine smaa «Daggryvenner» og fortalte hvordan barnene hadde det deroppe og bad dem dele litt av sit, f. eks. leketøi til jul. Jeg hadde aldrig set et leketøi i de huser jeg hadde besøkt, og jeg mindet om hvor trist det maatte være for de smaa den lange, mørke vinter i de

trange rum, naar de ikke hadde noget at beskjæftige sig med. Baade smaa og store var nok blit varme om hjertet ved at høre om dette, og der utfoldet sig en travel virksomhet til fordel for Tysfjord, baade i «Daggry» og mange andre steder sydpaa. Men dette visste jeg endda ikke noget om, for nu kom en tid da jeg helt forsvandt for ydervednen. Jeg kom nemlig i en pleie hvor jeg var avskåret fra postforbindelse. En hel maaned fik jeg ikke post, hverken breve eller aviser. Det blev altsammen liggende paa «Drag». Veier har vi ikke i den indre del av Tysfjord, alle veier maa tilbakelægges i baat, og avstandene er lange. Endelig efter mange forgjæves forsøk lykkedes det at faa posten frem i julen. Da hadde det samlet sig op til en utrolig mængde med brever, aviser og postanvisninger. Herigjennem fik jeg vite at en hel del julegaver var ankommet til Drag, og jeg kunde tænke paa at faa barnejulefester istand. Jeg maatte for en stund forlate den syke, jeg hadde været saa længe hos, og forsøke at gjøre noget for de mange. Først bar det nu til Kjøpsvik for at bestille den nødvendige julekake og kakao til festerne, saa til mit logi paa Helland for der at pakke ut og sortere de ankomne gaver. Hvilken utrolig mængde av alle slags! Nyt og gammelt, leketøi og klær, chokolade og andet julegodt og juletrælys, og dertil forskjellige pengeforsendelser som skulde sætte mig istand til at glæde mange fattige i julen. Pladsen var jo indskrænket, saa kasserne maatte aapnes ute i en sjaa og bæres ind i forklædet, for inde i stuen at sorteres og ordnes. Der maatte gjøres en inddeling for at kunne holde fest paa forskjellige steder, men jeg hadde ikke kjendskap nok til at vite hvor mange barn der vilde komme. Jeg maatte dele dem i distrikter og indby alle barn og dertil de voksne som hadde lyst til at se paa barna. Navn, alder og trang kjendte jeg jo heller ikke, men maatte pakke altsammen ned igjen i kasser og dele ut eftersom

jeg saa størrelsen an. Indbydelsen var sendt indover Hellemoen om at indfinde sig i skolestuen en bestemt dag til juletræfest. En furu maatte føres med for at tjene til juletræ. Furu vokser ikke i Musken. Jeg hadde sikret mig skyss og litt assistance ved festerne, og alt det nødvendige blev pakket ned, indtil sengklær, kokekar og bøtter, vaskekluter og mat til os som skulde tjenestgjøre. Da folk skjønnte at kasserne skulde aapnes og pakkes ut, indfandt sig en hel forsamling av nysgjerrige som vilde se paa; men vi hadde ingen plads til overflødige personer, og desuten skulde jo kassernes indhold helst være en hemmelighet foreløbig. Da vi utpaa aftenen var færdig, blaaste der op en voldsom storm. Det saa ikke lovende ut. Hellemofjorden er ikke at spøke med i storm og saa med al denne oppakning i smaabaater. Jeg opga dog ikke haabet om godt veir til om morgenen. Da kommer nogen og banker paa døren, og ind trær en mand fra den anden side av fjorden ifølge med en liten gut. Han kommer aldeles hodekuls og forskræmt. Hans kone var blit pludselig syk; der var gaat bud til doktoren, men han kunde ikke ventes endnu; gammen laa ensomt; det var langt og uveisomt til andre folk, og han frygtet for hun skulde dø. «Søster» maatte komme og være med ham hjem. Hvad skulde jeg gjøre? Ombestemme festen som skulde finde sted den næstfølgende dag, og hvortil indbydelsen var sendt indover fjorden, det kunde vi ikke faa gjort; ingen mulighet for bud indover. At reise ind til Kjelonni denne stormnat og tilbake igjen og saa fortsætte næste morgen til Musken, eftersom skyssen var bestilt, det lot sig heller ikke gjøre. Det saa nærmest umulig ut, slik som veiret nu var, at komme levende tversover fjorden, og det viste sig da ogsaa at være umulig. Jeg syntes inderlig synd i dem og lovet at følge; men da syntes manden selv at det ikke gik an, og vi blev enige om at jeg skulde komme næste dag paa min tur ind til Musken; jeg skulde da stanse

hos dem. Han gik nu med sin lille gut; men det viste sig helt umulig at komme over før paa morgensiden. Næste morgen hadde stormen lagt sig. Fint, stille, klart veir og frost med tindrende nysne. Det var det gunstigst mulige for en vinterdag at være. Vi drog da avsted med vor oppakning og maatte gjøre en omvei for at komme til den syke kone. Det saa alvorlig nok ut med hende, og doktoren var endnu ikke kommet. Jeg kunde ikke gaa fra dem saadan som sakene stod, og efter endel parlamentering med mine skyssfolk og den pike som velvillig fulgte mig for at hjelpe, blev det saa, at de skulde reise ind forut og saavidt mulig gjøre forberedelserne til festen i skolestuen. De fik da faa folk derinde til at hente mig søndag formiddag. Det gik ganske bra. Doktoren kom sent om aftenen, og da konen hadde faa medisinen, blev hun litt bedre, saa jeg kunde forlate dem noksaa rolig, da lapperne næste formiddag kom for at hente mig. Mine folk hadde været flinke til at forberede festen, og alt gik meget greit. Jultræet blv pyntet, de mørke vægger prydet med vakre bibelske billeder og serveringen forberedt.

(Forts.)

Frk. Martha Fuglseth

fra Aalesund som var med i vor santalkomite er gaat hjem til Gud.

Hun var en lovende ung dame som hadde faat santalmissionen særlig paa hjerte og hadde bestemt sig til at gi sit liv i arbeide for santalernes frelse.

Det var saa kort vi fik ha frk. Fuglseth blandt os, men alle vi som kjendte hende, vil mindes hende som det lyse solskinsbarn.

Margit Steen.

Det bringes i erindring at Kvartalshilsen koster 1 krone.

Resterende kontingent indbetales til K. M. A.s kontor, Keysersgt. 13.

Utgitt av Kvindelige Missions Arbeidere (K.M.A.)
Ekspedition: Keysers gt. 13, Kristiania.